

Інституту екуменічних студій Українського католицького університету № 12, червень 2014 р.

В УКУ молилися за єдність християн і спокій у державі

У каплиці Стрітення Господнього Українського католицького університету 21 січня відбувся Екуменічний молебень за мир в Україні та єдність християн. Під гаслом «Чи ж Христос розділюється?» (I Кор. 1: 1–17) молебень об'єднав мирян Львова, представників християнських молодіжних організацій і рухів.

Подія відбулася в межах Тижня молитов за християнську єдність, який щороку триває з 18 по 25 січня.

Цьогоріч екуменічний молебень був особливим, бо люди молилися у двох наміреннях – за єдність християн та спокій, Боже благословення для українців. «Ця ініціатива зібрала представників різних Церков, щоб спільно попросити Господа за те, щоб ми могли з чистим серцем підійти один до одного. Сьогодні ми є свідками великого напруження в нашій країні. Дякувати Богу, Церкви не раз об'єднувалися, щоби засвідчити свою позицію щодо актуальних проблем. Це прекрасно, що вони зуміли разом відстояти позицію гідності в нашому житті. Сьогодні молимося, щоби ми могли не воювати один проти одного, а з чистим серцем приступити до спільної молитви при головному престолі», – звернувся до парохіян о. д-р Богдан Прах.

«Все життя Церкви – це єдність, яка є особливою Божою цінністю. Ми сьогодні молимося за ті моральні цінності, які відстоює Майдан і весь

український народ. Бо на Майдані стоять не за особистості, а за певні цінності. Закликаю всіх молитися за спокій і мирне вирішення проблем у державі», – промовив до учасників молебню о. Василь Саган, золочівський декан Української Автокефальної Православної Церкви.

У молитві взяли участь представники Римо-Католицької, Автокефальної Православної, Греко-Католицької Церкви та Церкви християн Віри Євангельської.

Після молебню в каплицю завітали студенти УКУ з різдвяним вертепом про Євромайдан.

Організаторами молитви були Інститут екуменічних студій УКУ спільно зі Студентською радою Львова.

МПСС – шлях, який допомагає народитися вільному серцю дитини в кожному

На початку лютого в УКУ відбулися випускні урочистості з нагоди четвертого випуску студентів сертифікатної програми «Медико-психологічний та соціальний супровід осіб з особливими потребами» Інституту екуменічних студій.

Урочистості традиційно розпочали випускники. Вони поставили виставу, показали фільм про навчання на програмі під назвою «Пароль “Доброзичливість”», а також читали вірші та співали.

«Коли ми закінчили цей курс, то вийшли звідси з переміненими думками і з переміненими серцями, а також між усіма, хто вчився на нашому курсі пролягла ніби невидима ниточка», – поділилася спогадами випускниця програми МПСС.

Випускників привітали співзасновники та викладачі програми.

Мішель Дормаль, директор навчальної програми для асистентів французького відділення Міжнародної федерації «Лярш», координатор та супервізор

сертифікатної програми назвала себе «хресною мамою» програми. Вона порівняла програму зі шляхом, який допомагає народитися вільному серцю дитини в кожному. «Багато хто з вас казав, що на початку навчання перед ним була немовби стіна, крізь яку потрібно було пройти. А я собі подумала, що це радше камінь, який прикриває джерело, тому що життя є справді тут» – сказала Мішель.

Супервізор також наголосила, що від листопада щодня молилася за Україну і на завершення урочистостей заспівала молитву, у якій попросила для нашої країни миру і свободи, які, на її думку, є вписані в серці нашої нації.

Онлайн-лекції для студентів МПЕН

Для студентів Магістерської програми екуменічних наук впроваджено нові методи навчання – відеолекції, які відбуваються онлайн.

Перші дві відеолекції відбулися 11 березня з Олександром Доброєром (м. Одеса) про сучасний стан міжрелігійного діалогу.

Пізніше в такому форматі студенти прослухали курс Павла Смицнюка «Вступ до православних і орієнтальних дохалкедонських Церков».

Лекції тривали у спеціально обладнаній аудиторії Українського католицького університету, яка передбачає спілкування студентів з викладачем у режимі онлайн.

Духовна віднова у Страдчі

30 березня викладачі, студенти та працівники Інституту екуменічних студій мали паломництво до одного з відпустових місць України – с. Страдча на Львівщині.

Проща до Страдча стала практичним втіленням ідей міжконфесійного діалогу, які у циклі лекцій «Християнська місія у ХХІ ст. і Україна» виклала студентам пастор Реформованої Церкви Нідерландів п. Гелен Зоргдрагер.

Ключовою подією прощі стала літургія, під час якої присутні роздумували над словами Ісуса з недільного Євангелія «Хто хоче спасти свою душу, той її погубить, а хто погубить свою душу мене ради та Євангелії, той її спасе» (Мр. 8, 35), а також вшанували жертв Небесної сотні. Опісля прочани пройшли Хресну дорогу. Серед учасників пішої ходи – молодь, бабусі й дідусі, люди з

особливими потребами, батьки з маленькими дітьми. Для усіх Хресна дорога була молитвою про прощення гріхів, оздоровлення, жертвуванням за відпущення кар душам у чистилищі.

Гостьовий професор Магістерської програми екуменічних наук п. Гелен Зоргдрагер з цього приводу зазначила: «У нас в Нідерландах немає такої практики проходження хресних доріг, як в Україні. Ми молимося в церкві, читаємо уривки зі

Святого Письма відповідно до кожної зі стацій, а потім прогулюємось на природі і роздумуємо про хресну жертву Ісуса. В Україні участь в Хресній дорозі, проходження якої потребує багатьох зусиль, беруть навіть старенькі й немічні люди. Їхня духовність і віра надихають».

Закінчилась поїздка пікніком, на якому в невимушеній дружній атмосфері колектив Інституту екуменічних студій ділився враженнями про поїздку.

Місія – свідчення про Бога через діалог

Інститут екуменічних студій з 25 по 31 березня відвідала пастор Протестантської Церкви Нідерландів п. Гелен Зоргдрагер. Пастор прочитала для студентів Магістерської програми екуменічних наук курс гостьових лекцій «Християнська місія у XXI ст. і Україна».

Пані Гелен представила шість основних моделей місіонерської діяльності. Першою є раннє християнство, основою якого було проповідання апостола Павла серед поганських народів. Друга – модель Східної Церкви, де місію провадили в середині спільноти через участь у літургії, святому Причасті. Римо-католицька місійна діяльність здійснювалася через єзуїтів. А протестантська модель передбачала інтеграцію в місцеву культуру і акцентувалася на читанні Святого Письма. П'ята модель доби Просвітництва, її здійснювали Баптистська, Методистська Церкви. Її основа полягала в поширенні християнства серед інших народів через зміну місцевої культури – європеїзацію. І найсучасніша модель, яку представила Гелен Зоргдрагер, – це постмодерна або екуменічна модель, згідно з якою усі

культури та Церкви є рівними, тому між ними відбувається діалог, а головне в цій місіонерській діяльності – повага до інших.

«Місія, на думку п. Гелен, – це свідчення про Бога через діалог. Основою цього діалогу є глибоке розуміння, вкоріненість кожної релігії, конфесії у своїй вірі, релігійних практиках і повага до інших. Тому віра іншого має розглядатися як цілісна система, без її поділу на хороші чи погані елементи (те, що подобається, і те, що не подобається). Жодна з релігій не є ексклюзивною, а істину знає лише Бог».

Реколекції: краще один раз побувати, ніж сто разів почути

Традиційно під час Великого Посту студенти Магістерської програми екуменічних наук та працівники Інституту екуменічних студій взяли участь у реколекціях. Вони відбулися у перші вихідні квітня у Реколекційно-відпочинковому комплексі Львівської архієпархії УГКЦ (сmt Брюховичі).

Провадив реколекції о. Роман Фігас, науковий працівник ІЕС, також духовно настановляв о. Василь Саган, золочівський декан Української Автокефальної Православної Церкви.

Тематика реколекцій стосувалася важливості і значення літургії. «З грецької “літургія” перекладається як “спільна справа” – перша істина, яку для себе відкрила. Завжди була прихильницею індивідуальної молитви, про яку писав апостол Матвій, проте о. Роман пояснив, що дуже важливо відчувати себе частиною спільноти, відчувати, що разом ми можемо багато: бути сильними, стійкими, бути не самотніми» – поділилася спогадами студентка МПЕН Ніна Полішук.

Реколекції дали можливість відновитись студентам та працівникам Інституту екуменічних студій, дізнатися багато нового про богослужіння, відкрити для себе літургію по-новому.

«Реколекції – це той випадок, коли краще один раз побачити, ніж сто разів почути. Адже для того, щоб склеїти цінну високохудожню вазу під назвою Душа, потрібні професійні майстри і мистецтвознавці» – вважає Ніна.

Заснована іменна стипендія Іллі Онопрієнка для студентів МПЕН

Друзі Іллі Онопрієнка спільно із Методистською Церквою м. Львова прийняли рішення про заснування іменної стипендії на честь Іллі

Онопрієнка, щоб вшанувати його пам'ять. Оскільки Ілля навчався на Магістерській програмі екуменічних наук в Інституті екуменічних студій, паралельно із бакалаврською програмою на філософсько-богословському факультеті УКУ, прийнято рішення про виділення іменної стипендії саме для магістрантів екуменічних наук.

Ілля розпочав навчання в ІЕС, однак, так і не завершив. «10 липня 2012 р., вівторок – цей день залишиться у пам'яті багатьох назавжди. Саме цього дня трагічно загинув наш одногрупник і друг Ілля Онопрієнко. Ілля щойно здобув ступінь бакалавра з богослов'я. Важко передати словами, який жах огорнув тоді всіх нас. Ілля був надзвичайно позитивною та світлою людиною, завжди був готовий допомогти усім, хто цього потребував», – згадують друзі Іллі. Так було і цього разу, він допомагав ремонтувати приміщення молодіжної міжконфесійної спільноти «Молодь до Ісуса». Під час ремонтних робіт обвалилось перекриття. Ілля та ще кілька осіб на той момент перебували в приміщенні.

Надаватися іменна стипендія буде поступово. Вже у наступному семестрі (осінь – 2014) стипендію отримають двоє студентів МПЕН, що є успішними в навчанні на Програмі і активно долучаються до проектів ІЕС. Адже Ілля був не лише добрим учнем екуменізму, він жив ним і свідчив його всюди, де перебував.

На фото: Ілля Онопрієнко (праворуч)

Відповідальність християнина у сучасному суспільстві

Під такою назвою в Українському католицькому університеті 11 квітня відбувся студентський науково-практичний семінар. Участь у ньому взяли студенти Українського католицького університету, Львівського національного університету імені Івана Франка, Інституту екуменічних студій УКУ та Національного університету «Львівська політехніка».

Модераторами виступили: Тарас Курилець, докторант факультету богослов'я у Папському університеті св. Фоми Аквінського "Angelicum", керівник проектів та програм Інституту екуменічних студій УКУ; Андрій Дахній, кандидат філософських наук, доцент кафедри історії філософії Львівського

національного університету імені Івана Франка; Галина Сохань, доцент кафедри суспільнознавчої та культурологічної освіти Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат філологічних наук та о. Роман Фігас, докторант Папського східного інституту.

Привітальне слово до студентів виголосив о. Михайло Димид, викладач Магістерської програми екуменічних наук ІЕС. Він закликав дивувати самих себе, ідентифікувати зло, усміхатися та нагадав, що Майдан має бути у нашому серці. «Не будьмо чемпіонами слова, якщо у нас нема можливості реалізувати декларацій» – застеріг о. Михайло і насамкінець додав: «Якщо б хоч одну думку з тих, що я Вам сьогодні сказав, сповнити, то кожен з нас уже буде гідним членом нашого суспільства і буде вносити сіль у землю, щоб вона була найкращою і щоб вона родила найгарніші квіти у світі».

Студенти-доповідачі розкрили питання міжрелігійних конфліктів, абортів, голодомору та висвітлення цієї тематики у ЗМІ, обговорювали проблеми впровадження інклюзивної освіти, зайняттевої терапії та соціальної роботи, а також відповідальність журналістів.

Кожна доповідь викликала широку дискусію серед учасників студентського семінару.

Наприкінці заходу усі доповідачі отримали сертифікат участі у семінарі.

Розпочалися приготування до VII Екуменічного соціального тижня

В Українському католицькому університеті 27 травня відбулося засідання Експертної ради Екуменічного соціального тижня (ЕСТ). Учасники обговорили проведення VII Екуменічного соціального тижня, який триватиме з 29 вересня по 4 жовтня у Львові.

До обговорення представлено тему цього річного форуму та попередню програму заходів, які відбуватимуться впродовж тижня.

Координатор VII ЕСТ Марія Кандиба детальніше зупинилася на концепції вибраної теми: «Надзвичайна актуальність цієї теми ілюструється сучасною суспільно-політичною ситуацією в Україні. Наше суспільство потребує активної, мислячої, духовно багатой особи, котра відчувала б відповідальність за соціально-політичний та економічний розвиток країни, за

збереження духовної спадщини народу. Під час революції спостерігалася висока активність громадян, виникло чимало ініціатив, без яких якісні зміни в країні були б неможливими. Саме народження нових лідерів, висока самоорганізація та самосвідомість громадськості і є каталізатором перетворень у суспільстві. Тому Інститут екуменічних студій УКУ планує zorganizувати VII Екуменічний соціальний тиждень на тему «Відповідальність християнина у сучасному суспільстві», зосередивши увагу на тому, як кожен громадянин може і має впливати на творення високодуховного громадянського суспільства».

Відповідно до теми учасники VII Екуменічного соціального тижня зосередять увагу на питаннях відповідальності у різних сферах життя суспільства. У межах VII ЕСТ Також відбудеться академічна конференція, під час якої висвітлюватимуть два документи Другого Ватиканського Собору – декрети «Про екуменізм» та «Про Східні католицькі Церкви».

Учасники Експертної ради, а саме представники Національного університету «Львівська політехніка», Львівської міської ради та Львівської обласної ради, наголосили на актуальності вибраної теми, висловили свої зауваження і рекомендації щодо наповнення форуму та обговорили участь кожного співорганізатора у заходах ЕСТ.

Стартував IV Всеукраїнський конкурс «Репортери надії в Україні»

Розпочався журналістський конкурс «Репортери надії В Україні». Це конкурс на найкращу статтю, репортаж або програму, яка є «інформаційно-носієм рішень», тобто не лише розкриває проблеми сучасного суспільства, а й показує способи їх вирішення та спонукає людей до дій. Конкурс проводять в Україні вчетверте.

Організатор конкурсу – Інститут екуменічних студій Українського католицького університету.

Для участі в конкурсі необхідно заповнити [анкету](#) та надіслати матеріали, що містять вирішення актуальних проблем сучасного суспільства у сфері економіки, релігії, культури чи соціальних питань. Матеріали, подані на конкурс, мають бути опубліковані, озвучені, показані у будь-яких українських засобах масової інформації (українською або російською мовою), а також розміщені в електронних ЗМІ в період з 6 червня 2014 року по 7 червня 2015 року.

Визначення найкращих робіт відбуватиметься у чотирьох номінаціях: «Суспільство», «Економіка», «Культура», «Релігія».

Матеріали на конкурс можна надсилати впродовж року до 7 червня 2015 року включно.

Після того, як члени журі оголосять переможців, відразу відбудеться їх нагородження (під час VIII Екуменічного соціального тижня у жовтні 2015 року). Четверо авторів, які здобудуть перші місця у кожній окремій категорії, отримають грошові винагороди у сумі **3000 грн.** та відзнаки учасників конкурсу. Автори двох наступних місць – призи від спонсорів і дипломи учасників конкурсу. Фіналісти отримають дипломи учасників конкурсу.

Детальна інформація про конкурс:

<http://www.ecumenicalstudies.org.ua/reportery>

В УКУ відзначили 100-ліття від Дня народження патріарха Мирослава-Івана (Любачівського)

В Українському католицькому університеті 24 червня відзначили 100-ліття від Дня народження Мирослава-Івана (Любачівського). Святкування розпочалося Архиєрейською літургією у соборі св. Юра, яку очолив Архiepіскоп і Митрополит Львівський Ігор (Возьняк) та продовжилося у вигляді урочистої академії «Пастир у добу великих сподівань» у конференц-залі УКУ.

З вітальним словом до учасників святкувань звернулися Митрополит Ігор (Возьняк), отець-ректор Богдан Прах, представники Львівської міської та обласної рад, а також мер м. Долини – міста, де народився Блаженніший Мирослав-Іван (Любачівський). Відеозвернення привітав гостей єпископ Борис (Гудзяк).

На початку урочистої академії Інститут історії Церкви презентував фільм про Мирослава-Івана (Любачівського).

Захід було поділено на дві секції. У першій секції «Патріарх і Кардинал Вселенської Церкви» спогадами про Блаженнішого Мирослава-Івана поділилися: о. Рафаїл Турконяк, о. Іван Дацько, о. Мирон Бендик та о. Юрій Аввакумов.

Зокрема о. Іван Дацько, колега Блаженнішого, президент Інституту екуменічних студій, зазначив, що Мирослав-Іван (Любачівський) увійшов у вічність як один з «найбільших пробойовиків Партіаршого устрою нашої Церкви». Проте о. Іван запевнив, що Блаженніший був скромним і смиренным. «Ми маємо бути вдячні Блаженнішому Мирославу-Івану і молитися, щоб ми лишилися такими скромними, як він був, бо «гордим Бог противиться, а

смиреним дає благодать (Як. 4: 6)». Ці слова були одними з улюблених цитат зі Святого Письма для патріарха Мирослава.

У другій сесії «Отець і Глава відродженої УГКЦ» згадували про роки роботи та знайомства з Патріархом Мирославом-Іваном: о. Тарас Бублик, Богдан Трояновський, о. Ярослав Царик, Аніта Прокопович та о. Михайло Димид.

Організаторами святкування були Інститут екуменічних студій та Інститут історії Церкви.

Вийшов 40-й номер інтернет-видання «Духовність»

У квітні побачив світ 40 номер видання інтернет-видання «Духовність».

Часопис оновлюється щомісяця. На його сторінках читачі мають змогу дізнатися про цікаві події суспільно-релігійного життя та почерпнути інформацію про нові проекти, ініціативи, започатковані в Україні та закордоном, познайомитися із цінностями молодих людей.

З січня 2014 року сайт повністю оновив свій інтерфейс та заснував нові підрубрики. Тепер Ви можете почитати блоги, поспілкуватися з отцями різних конфесій, запитувати їх, отримати пораду чи молитовну підтримку, а ще переглянути розклад богослужінь храмів Львова.

Видання двомовне: виходить українською та російською мовами. «Духовність» заснував Інститут екуменічних студій Українського католицького університету спільно із суспільно-політичною газетою «Високий Замок» у 2010 році. З того часу проект успішно розвивається, залучає до співпраці нових авторів, а також заохочує дописувати студентів Магістерської програми екуменічних наук.

Сторінка інтернет-видання «Духовність» – <http://dukhovnist.in.ua/uk/>

Українське християнське академічне товариство готується до проведення семінару «Пам'ять. Історія. Ідентичність»

Цьогоріч Українське християнське академічне товариство знову збирає до співпраці представників духовенства та мирян. Упродовж 2014 року УХАТ планує зосередитися на втіленні кількох проектів, зокрема, проведенні семінару «Пам'ять. Історія. Ідентичність» в межах VII Екуменічного соціального тижня.

«Метою цього семінару є налагодження співпраці між християнськими конфесіями у майбутньому з перспективою пошуку шляхів примирення через обговорення спірних моментів. УХАТ має шанс стати місцем зустрічі на рівні духовенства та мирян-інтелектуалів», – наголосив Тарас Дмитрик, відповідальний секретар Українського християнського академічного товариства. Під час семінару учасники обговорять питання впливу Майдану на перспективу об'єднання українських Церков.

Довідка:

УХАТ заснував 2005 року Інститут екуменічних студій у партнерстві з Центром європейських гуманітарних досліджень Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Товариство створене, щоб сприяти розвитку міждисциплінарних академічних досліджень з питань Київської Церкви, а також стосунків між еклезіологією та антропологією; проведенню відкритого діалогу в любові та повазі один до одного, враховуючи у власних судженнях і коментарях позицію протилежної сторони та для інформування українського суспільства і українських мас-медіа про сучасні екуменічні дослідження.

Від початку заснування Товариство працювало в тісній співдії з членами колишньої Студійної групи Київської Церкви, яка виникла на початку 90-х років. До її складу входили владика Антоній Щерба, о. Андрій Чировський, о. Андрій Онуферко, о. Борис Гудзяк (теперішній єпископ єпархії Святого Володимира в Парижі) та інші.

За роки діяльності УХАТу розроблено проект Внутрішнього статуту товариства, проведено низку заходів, зокрема зустріч у Києво-Могилянській академії, екуменічні реколекції у тиші «Як спільно подолати страждання?» у Святоуспенській Унівській лаврі, семінар «Микола Полторацький та Паризька Богословська школа» в м. Одесі тощо.

Інститут екуменічних студій – 10 років праці в Україні

2014 рік ювілейний для Інституту екуменічних студій. 10 років тому Сенат Українського католицького університету прийняв рішення заснувати Інститут екуменічних студій (ІЕС). Президентом Інституту є митрофорний протопресвітер Іван Дацько, засновником – Антуан Аржаковський, доктор історії, а виконавчим директором – Галина Бохонко.

ІЕС був створений з метою реагувати на виклики, спричинені церковним поділом в Україні, та пропонувати творчі вирішення світової екуменічної кризи.

Інститут екуменічних студій займається науковою, дослідницькою та практичною діяльністю у сфері міжконфесійних та міжрелігійних відносин.

Сьогодні Інститут має дві магістерські програми екуменічних наук: стаціонарну та дистанційну (українсько-, англійсько-, французькомовну). Стаціонарна програма передбачає три спеціалізації: «Журналістика», «Християнська етика», «Медико-психологічний та соціальний супровід осіб з особливими потребами». Крім того, студенти можуть навчатися на річній сертифікатній програмі «Медико-психологічний та соціальний супровід осіб з особливими потребами».

ІЕС також щорічно проводить Екуменічний соціальний тиждень – форум, який є майданчиком для співпраці представників духовенства, влади, бізнесу та соціальних організацій.

Серед проектів, заснованих ІЕС, які успішно розвиваються: інтернет-видання «Духовність», Християнський онлайн-календар, конкурс «Репортери надії в Україні».

Інститут екуменічних студій є засновником Українського християнського академічного товариства (УХАТ), яке зібрало освітян, що належать до різних конфесій та академічних інституцій України для успішної праці задля єдності християн.

ІЕС діє при Українському католицькому університеті, бере активну участь у його житті, має автономний статус. Інститут патрує Почесна рада.

Усі, хто бажать бути партнерами та/чи меценатами Інституту екуменічних студій та/чи підтримати наших студентів, ставши їхніми «хресними батьками» (щорічні витрати на навчання 1 студента становлять 500 євро), звертайтеся до Інституту екуменічних студій.

**Інститут екуменічних студій
Український католицький університет
вул. Іларіона Свенціцького, 17
Львів, 79011, Україна
Тел.: 032 240 99 44, факс: 032 240 99 50
ies.ucu@gmail.com**

Сайт: <http://www.ecumenicalstudies.org.ua/>
<http://www.dmpen.org.ua/>
<http://esweek.org.ua/>
<http://www.dukhovnist.in.ua/>
<http://www.ecumenicalstudies.org.ua/reportery>
<http://ecumenicalcalendar.org.ua/>

